

- तदेतत्परित्यक्तेन राज्येन न मे प्रयोजनमस्ति । इति शूद्रकेण स्वशिरश्चेतु-
मुन्नामितः खड्गः । अथ साक्षान्मूर्तिमत्या सर्वमङ्गलया राजा हस्ते धृत उक्तं
च । पुत्र अलं साहसेन । इदानीं तव राज्यभङ्गो नास्ति । राजा साष्टाङ्गपातं
प्रणम्योवाच । देवि किं मे राज्येन जीवितेन वा प्रयोजनमस्ति । यदि ममा-
5 नुकम्पा विद्यते तदायं वीरवरः सपुत्रदारो जीवतु । अन्यथाहं यथाप्राप्तिं
गतिं गहामि । भगवत्युवाच । अनेन सत्त्वोत्कर्षेण भृत्यवात्सल्येन च सर्वसं-
तुष्टास्मि । इदानीं गहं विजयी भव । अयमपि सदारपुत्रो जीवतु राजपुत्रः ।
इत्युक्त्वा देव्यदृश्याभवत् । राजा तां प्रणम्यालक्षितश्चलितः प्रासादगर्भं गत्वा
सुप्तः । वीरवरोऽपि सपुत्रदारः प्राप्तजीवनः स्वगृहं गतः । अथ पुनर्द्वा-
10 रस्थो वीरवरो भूपालेन पृष्ठः सन्नुवाच । देव सा रुदती स्त्री मामालोक्या-
दृश्याभवत् । न काप्यन्या विद्यते वार्त्ता । ततस्तद्वचनमाकर्ण्य संतुष्टो राजा-
चित्तयत् । कथमयं श्लाघ्यतां महासत्त्वः । प्रियं ब्रूयादकृपणः शूरः स्यादविकल्मशः ।
दाता नापात्रवर्षी च प्रगल्भः स्यादनिष्टुरः ॥ १०१ ॥
15 एतन्महापुरुषलक्षणमेतस्मिन् सर्वमस्ति । ततः स राजा प्रातः शिष्टसभां
कृत्वा सर्ववृत्तान्तं प्रस्तुत्य प्रसादवेन तस्य कर्णादराज्यं ददौ । तत् किमागतुको
ज्ञातिमात्रादुष्टः । तत्राप्युत्तमाधममध्यमाः संभवन्ति ।
चक्रवाको ब्रूते ।
योऽकार्यं कार्यवच्छास्ति स किं मन्त्री नृपेक्षया ।
20 वरं स्वामिमनोदुःखं तन्नाशो न त्वकार्यतः ॥ १०२ ॥
वैद्यो गुरुश्च मन्त्री च यस्य राज्ञः प्रियंवदाः ।
शरीरधर्मकोषेभ्यः क्षिप्रं स परिहीयते ॥ १०३ ॥